de naam verhaalt : Onvergankelijke schatten van Laurens

Een naam van waarde: Amphia Ziekenhuis te Breda

waarde in de naam

Sint-Laurensgesticht

Op initiatief van Bierbrouwer en grootgrondbezitter Jacobus Maassen wordt op 15 juni 1910 de stichting Sint-Laurensgesticht in het leven geroepen. Doel van deze stichting is de **verpleging** en **verzorging** van Roomsch Katholieke zieken, gebrekkigen, ongelukkigen en ouden van dagen uit de Gemeente Ginneken. De Bredase architect J.A. van Dongen, ontwerpt een gebouw en nadat mevrouw Jacqueline de Grez-Mahie weduwe van jhr. mr. Johan de Grez, grond ter **beschikking** stelt kan gebouwd worden en wordt het Sint-Laurensgesticht in 1913 aan de Ulvenhoutselaan geopend.
De verpleging van zieken, de zorg voor pensionairs en de leiding over de dagelijkse gang van zaken is in handen van **religieuzen**, de congregatie der Liefdezusters van de H. Carolus Borromeus, beter bekend als de 'zusters onder de bogen' uit Maastricht. Er wordt steeds meer een beroep op zorg en verpleging in het gesticht gedaan en in 1941 krijgt het Sint-Laurens toestemming verpleegsters, lekenzusters, op te leiden.
In de jaren 50 van de 20e eeuw wordt gezondheidszorg een taak van de overheid.

In 1962 wordt de **naam** Stichting Sint-Laurensgesticht veranderd in Stichting Sint-Laurensziekenhuis Breda. Het **ziekenhuis** gaat op initiatief van de gemeente samen werken met de andere Bredase ziekenhuizen. In 1985 vormen het Sint-Laurens-ziekenhuis en het Diaconessenhuis samen het Interconfessioneel ziekenhuis De Baronie. Het gebouw van het St-Laurens blijft tot 1993 in gebruik. Sinds 2001 vormt de Baronie samen met het Ignatius ziekenhuis en het Pasteurziekenhuis, het Amphia Ziekenhuis.

Het verhaal van de heilige

Laurentius is aartsdiaken in de 3e eeuw en belast met de zorg voor de heilige boeken. Nadat paus Sixtus vanwege zijn geloof in 258 wordt omgebracht, laat de keizer Laurentius oppakken;
binnen drie dagen moet hij de kerkschatten aan de keizer overdragen. Laurentius besluit het vermogen, vooral bestaande uit liturgische voorwerpen, te verdelen onder de behoeftigen van Rome. Vervolgens meldt hij zich, vergezeld van een grote groep armen, blinden en zieken bij de keizer en presenteert hen als de **onvergankelijke schat van de kerk.**
De razende keizer laat Laurentius op 10 augustus geselen, met loden kogels en knuppels slaan en ten slotte op een rooster boven een open vuur leggen.
Op het moment dat de romeinen denken dat Laurentius berouw toont, zegt hij ze:
'de ene kant is gaar, het is tijd mij om te draaien'.

De nummers verwijzen naar de foto's.

1. St. Laurentius is van oudsher een populaire heilige in de **plaats** Ginneken.
2. Sint (Latijns sanctus) is, met name in het katholicisme, het voorvoegsel bij de naam van een heilige uit de **christelijke** tijd. In oudtestamentische context gebruikt men 'Heilig' i.p.v. 'Sint'.
3. Het St. Laurensgesticht was meer een middeleeuws gasthuis dan een ziekenhuis: er werden zieken verpleegd en er woonden ouderen en behoeftigen. Tot ca.1940 ontwikkelden de gasthuizen zich verder tot ziekenhuis. De begrippen **zieken-huis**, **gasthuis** en **gesticht** werden door elkaar gebruikt.
   Zie Utrecht verhaalt: 'spijzen, laven, kleden en herbergen.'
4. Laurentius is **beschermheilige** van de arme zielen in het vagevuur, scholieren en studenten, bestuurders, bibliothecarissen, armen en zieken, beroepen die met vuur te maken hebben en hij biedt bescherming tegen verbrandingen, spit en koorts. Gewoonlijk wordt hij afgebeeld met een boek en/of vooral het rooster.
5. Laurentius is een Latijnse voornaam voor mannen en betekent "de **gelauwerde**" of "van (de stad) Laurentum".
6. **Caritas**
   - Jacobus Maassen (1842-1917) kerk- en schoolbestuurder, bierbrouwer, lid van Provinciale Staten, en vooral gemeenteraads-lid van Ginneken. Op zijn initiatief is de Stichting Laurensgesticht opgericht. Hij schonk deze stichting o.a. grond en geld.
   - Jacqueline de Grez-Mahie (1843-1917), weduwe van jhr. mr. Johan de Grez, wendde de familierijkdom aan voor liefdadigheids-werk. Het leidde tot de realisatie van het Sint-Laurensgesticht. De nog steeds bestaande stichting De Grez-Mahie heeft als doel de ondersteuning van sociaal kwetsbare groepen in Breda in de breedste zin van het woord, zowel op lichamelijk als op geestelijk gebied.

andere naam

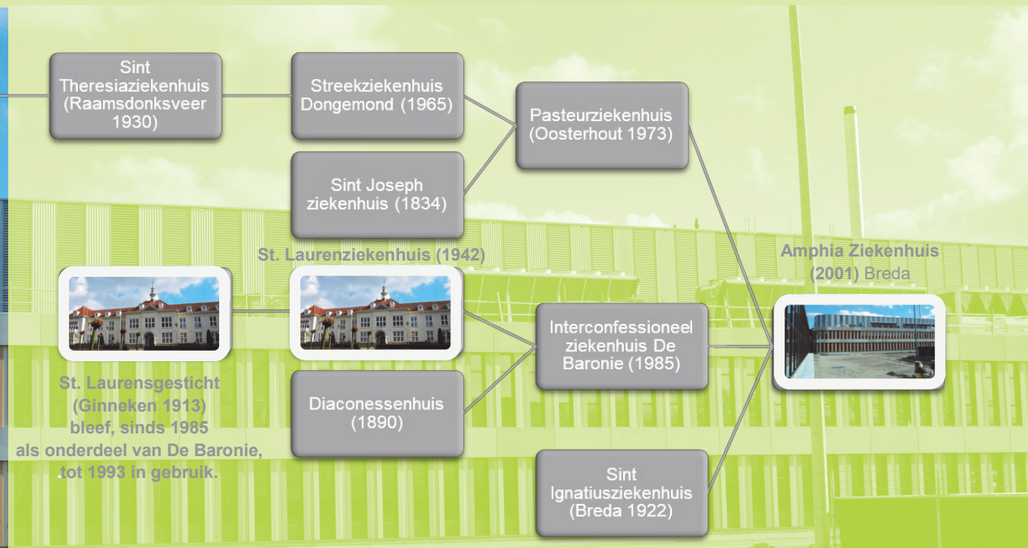

Deze editie van 'de naam verhaalt:' is gemaakt in het kader van het NVTZ-lustrum (2018) 'van waarde blijven'.

November 2018

Utrecht verhaalt:
Albert Retel
albertretel@utrechtverhaalt.nl
www.utrechtverhaalt.nl
06 313 79 553
Ook op:
twitter, facebook, instagram

Onderzoek: Daniel van der Lee
Foto's: Albert Retel

de naam verhaalt
is onderdeel van
vehaalt
een concept van
ar-gitect / Albert Retel